

Israels nieuwe militaire doctrine: maximale afschrikking

PCATI-rapport *No second thoughts* verklaart grof geweld tegen burgers in Gaza

Het Israelische comité tegen martelen PCATI heeft een eigen rapport toegevoegd aan de reeks rapporten over de Israelische inval in de Gaza-strook. Dit onderzoek is niet gericht op nieuwe feiten of getuigenissen, maar probeert te verklaren waarom er zo ontstellend veel burgerslachtoffers in Gaza vielen en er op zo'n grote schaal verwoestingen werden aangericht. Het antwoord van PCATI is dat Israël sinds de oorlog van 2006 in Libanon een nieuwe militaire doctrine hanteert: afschrikking van de vijand, waarbij burgers niet worden gespaard, en minimalisering van de eigen militaire verliezen.

De Israelische regering beweert, zo staat in *No second thoughts* ('Geen spijt'), het nieuwe rapport van PCATI, dat het Israelische leger alles heeft gedaan om te verhinderen dat Palestijnse burgers slachtoffer werden en er voor te zorgen dat de schade in proportie bleef met de omstan-

digheden. Dit klopt niet met de feiten die in Gaza zijn geconstateerd, maar ook niet met de uitspraken van de Israelische gezagsdragers zelf. De onderzoekers van PCATI hebben de archieven van de Israelische media doorgespit en de verslagen over de inval van dag tot dag

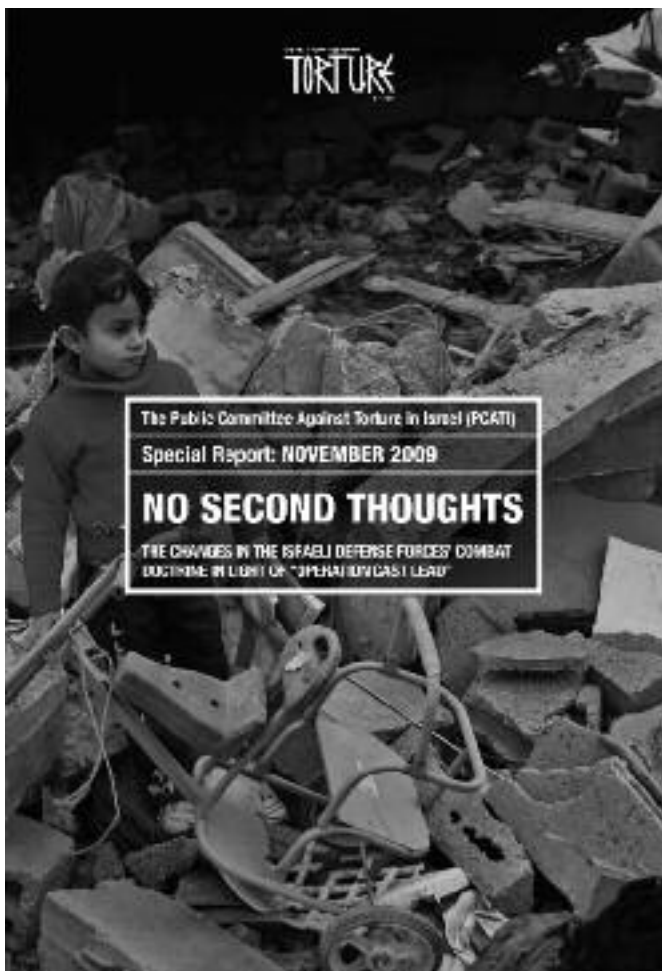
bekeken en beluisterd tot het moment in maart 2009 dat de cijfers van de slachtoffers officieel werden.

Verhouding 1:73

Het aantal burgerslachtoffers in Gaza is veel hoger dan bij eerdere Israelische militaire acties in de bezette Palestijnse gebieden. In een artikel van 18 januari 2009 constateert professor Jagil Levy een forse verandering sinds de Eerste Intifada in de verhouding tussen het aantal Israelische soldaten en Palestijnse burgers die worden gedood. Volgens zijn telling was de verhouding 1:6 (soldaten/burgers) tijdens de Eerste Intifada en nam deze toe tot 1:9 tijdens de Tweede Intifada. Na de Israelische terugtrekking uit de Gaza-strook in 2005 werd de verhouding 1:33. Tijdens de inval van vorig jaar, liep de verhouding op - Levy hanteert hierbij de cijfers van B'tselem - tot een verbijsterend getal van 1 gesneuvelde soldaat op 73 gedode burgers.

Proportioneel

Terwijl de Israelische regering tegenover de wereld benadrukte, dat de aanval proportioneel was en dat er alles aan werd gedaan om slachtoffers onder de burgerbevolking te voorkomen, moest de eigen publieke opinie ervan worden overtuigd dat de militaire verliezen aan Israelische kant minimaal zouden zijn. De belangrijkste manier om dit te doen was soldaten toe te staan om het vuur te openen

op iedereen en alles waar ze gevaar van vreesden, stelt het rapport, waarbij het getuigenissen aanhaalt van soldaten en briefings door hoge officieren. De prioriteiten van de operatie werden bijna letterlijk genoemd in een televisieverslag over de briefing die brigadecommandant Halevy gaf aan de paratroepers. 'Nummer één: voer de opdracht uit; bescherm de levens van de soldaten en tenslotte beperk de schade voor de Palestijnse burgerbevolking.'

Geen vluchtwegen

Op 7 januari 2009 werd de plaats Rafah zwaar gebombardeerd. De samenstellers van het PCATI-rapport zijn aan de hand van uur-tot-uur verslagen nagegaan wat de waarschuwingen van het Israëlische leger aan de burgerbevolking waard waren. Zij concluderen dat de uitgeworpen folders en telefonische waarschuwingen niet aangaven waar de burgers een veilige toevlucht konden zoeken; dat er geen veilige uitweg voor hen was en dat de aanval bijna twaalf uur eerder begon dan het tijdstip dat het ultimatum in de folders stond noemde.

Een Israëlische legerwoordvoerder ontkende op 7 januari tegenover CNN dat Israël witte fosfor gebruikte. Na afloop van de militaire actie erkende het leger het gebruik van witte fosfor, daarbij benadrukkend dat de granaten niet gericht waren op de burgerbevolking en alleen bedoeld waren om een rookgordijn te leggen en daarmee de Israëlische militairen uit het zicht te houden. Uit getuigenissen van soldaten blijkt echter dat de fosforgranaten ook op verdachte huizen werden gericht. De getuigenissen bevestigen de toepassing van de prioriteiten in de militaire doctrine: voer de militaire opdracht uit; neem geen risico's voor de Israëlische soldaten en bekommer je pas in de laatste plaats om de bescherming van de burgers.

Dahiye doctrine

De Israëlische publieke opinie wilde geen herhaling van de Tweede Libanonoorlog. Destijds, in de zomer van 2006, bleef Hezbollah tijdens de 34 dagen van de oorlog raketten afvuren op Noord-Israël en maakte 44 slachtoffers onder de Israëlische burgerbevolking. Nog traumatischer was de dood van 119 soldaten. Een commissie moest achteraf

de fouten van de legerleiding onderzoeken.

Twee jaar later, in oktober 2008, gaf generaal-majoor Eisenkott, commandant van noordelijk Israël, een interview aan de krant *Jediot Achronot*. Hij onthulde de zogenaamde 'Dahiye doctrine' - dahiye zijn de zuidelijke buitenwijken van Beiroet waar Hezbollah de scepter zwaait en die in 2006 vrijwel met de grond gelijk werden gemaakt. 'Wat met de dahiye wijken van Beiroet in 2006 gebeurde, zal met ieder dorp gebeuren van waaruit op Israël wordt geschoten. We zullen disproportioneel geweld gebruiken en immense schade en verwoesting aanrichten. Vanuit onze optiek zijn dit geen dorpen van burgers, maar militaire bases.' In diezelfde tijd legde reservegeneraal Eiland uit dat de bedoeling van deze aanpak is om de burgers zodanig te treffen dat zij druk uit zullen oefenen op de strijders in hun midden. Daarnaast heeft deze doctrine het doel om de vijand er van af te schrikken aanvallen op Israël te doen, doordat de civiele en militaire infrastructuur zo erg is verwoest dat er langdurige en kostbare opbouw nodig is en de wil van de vijand wordt gebroken.

Na afloop van de operatie Gegoten Lood herhaalde premier Olmert Israëls afschrikkingdoctrine. Op 1 februari 2009 zei hij: 'Ons antwoord zal disproportioneel zijn. We keren niet terug naar de regels die de terroristische organisaties geprobeerd hebben aan ons op te leggen.'

Verwoestingen

Het VN bureau voor de coördinatie van humanitaire zaken (OCHA) schat dat bijna 4.000 gebouwen zijn verwoest, 21.000 woonhuizen zijn verwoest of ernstig beschadigd en ongeveer 51.000 mensen dakloos werden. Geen enkele soort eigendom bleef gespaard: woonhuizen, ziekenhuizen, scholen, moskeeën, fabrieken en landbouwgrond werden door het leger kapot gemaakt.

Tijdens de operatie Gegoten Lood liet het leger geen journalisten en mensenrechtenorganisaties toe in Gaza, waardoor de militairen informatie konden achterhouden en het waarnemers onmogelijk maakten om het effect te zien van hoe het leger jegens burgers optrad. Het zo totaal tegenhouden van verslaggevers en onafhankelijke waarnemers (met als uitzondering *embedded*

Israëlische militaire verslaggevers) gebeurde haast nooit eerder. Zelfs na afloop van de militaire actie werd de toegang van internationale waarnemers opgehouden.

Verzwijgen

Het verzwijgen van de gang van zaken tijdens de strijd gaat tot op de dag van vandaag door. Een voorbeeld hiervan is de poging van brigadier-generaal Benajahoe, woordvoerder van het Israëlische leger, om te verhinderen dat Israëlische media leden van *Breaking the Silence* aan het woord lieten na de publicatie van hun bundel met getuigenissen door soldaten die deelgenomen hadden aan de militaire actie. In plaats daarvan zorgde de Israëlische regering ervoor dat het publieke debat werd afgeleid en zich richtte op de financiële steun voor *Breaking the Silence* uit het buitenland, stelt PCATI in het rapport.

Het Israëlische leger handelt uit de naam van ons, Israëlische burgers, zo schrijven de samenstellers. Sommige besluiten van de Israëlische regering en de generale staf werpen een morele smet op ons. Ook moet men rekening ermee houden dat de huidige militaire doctrine Israël verder zal isoleren en voor Israëlische soldaten, officieren en politieke leiders het gevaar met zich meebrengt dat zij voor buitenlandse rechtbanken aangeklaagd worden wegens oorlogsmisdaden.

We hopen dat dit rapport een openbaar debat zal veroorzaken over welke handelwijze van het Israëlische leger toelaatbaar is en welke verboden. De verandering van waarden, die in de nieuwe militaire doctrine opgesloten ligt, behoort niet een onderwerp te zijn waarover alleen door de generale staf of het Israëlische veiligheidskabinet wordt gesproken. Het is een zaak waarvoor iedere Israëlische burger moreel verantwoordelijk is en waarover een diepgaand openbaar debat nodig is.

Voor het gehele rapport van PCATI zie: www.stoptorture.org.il

Samenvatting en vertaling: Hella Rottenberg